

उप. 1, 25. MBh. 5, 7213.

सर्षम् (wie eben) adv. auf einem Wagen zusammen mit (instr.; Gegens. नानारथम्); überh. zusammen mit RV. 1, 71, 6. 108, 1. 3, 4, 11. 6, 9. इन्द्रेण यावत् सर्षं मुते सचा 60, 1. 4, 47, 3. देवैः सर्षं स बर्हिषि सिद्विन् हेता 5, 11, 2. सर्षा यातमर्वाक् 43, 8. 6, 20, 5. 10, 15, 10. 75, 6. 84, 1. 168, 1. AV. 3, 21, 3. 9, 2, 9. KAUC. 117. 138. — Vgl. सारथि.

सर्षिन् adj. auf demselben Wagen fahrend VS. 29, 7.

सर्षण्डा f. N. pr. eines Flusses R. GORR. 2, 70, 14. schlechte Schreibart für शर°.

सर्ष (2. स + र°) adj. 1) mit Öffnungen, Höhlungen versehen AK. 1, 2, 4, 2. — 2) mit einer Schleife (zum Durchziehen) versehen: यन्धि ञ्. PRAJ. bei SPEJER 74.

सर्षिका f. = पद्मपत्र ein Blütenblatt der Wasserrose ÇABDAR. im ÇKDa. शर° wäre die richtige Schreibart.

सर्षम्, **सर्षमयः** **सर्षमस्तरोय कम्** du lässtest stillstehen fließende Wasser zum Übersetzen RV. 2, 13, 12. **सर्षमपसः** Padap., deren Werk das Fließen ist Śi.; eher स्रसु zu स्रप् Wasser.

सर्ष m. = शरभ 5) e) WEBER, RĀMAT. UP. 306.

सर्षक m. ein best. dem Getraide schädliches Thier ADDB. B. in Ind. St. 1, 40, 5. 6. — Vgl. शरभ.

सर्षस (2. स + र°) adj. ungestüm, leidenschaftlich: मनोऋस Spr. (II) 2502. **सुरत्** 622. **म्** adv. 5780. 6374 (im comp. ohne Flexionszeichen). UTTARAR. 106, 12 (144, 11). VET. in LA. (III) 20, 13.

सर्षा f. 1) Indra's oder der Götter Hündin (देवमुनी), welche den Versteck der geraubten Heerden aufspürt, NAIKH. 5, 5. NIR. 11, 24. MED. m. 56. RV. 1, 62, 3. विद्वद्यं सर्षा दृळ्मूर्धम् 72, 8. 3, 31, 6. 4, 16, 8. 5, 45, 7. 8. 10, 108, 1. fgg. AV. 9, 4, 16. सर्षा माता सीसर्ः पिता श्यावशवलौ धातौ PĀ. GAHJ. 1, 16. BRHADD. 2, 17 in Ind. St. 1, 114. ein Mantra von ihr ebend. 3, 458. — MBh. 1, 668. fgg. 2, 457. 3, 14487. BRĀG. P. 5, 24, 20. 6, 6, 25. स्यापदाः मुताः 26. — 2) Hündin überh. AK. 2, 10, 23. H. 1281. MED. HĀ. 172. HALĀ. 2, 127. — 3) N. pr. einer Rākshasi MED. R. 5, 52, 1. 6, 9, 1. einer Tochter des Gandharva-Fürsten Çailūsha und Gattin Vibhishana's 7, 12, 24. 26. einer Gattin Kaçjapa's ÇKDa. nach dem VAHNI-P. — Vgl. सारमेय.

सर्षात्मज m. ein Kind der Saramā so v. a. Hund VARĀH. BRH. S. 92, 2.

सर्षु (von सर्) URĀDIS. 3, 22. 1) m. Wind TRĀK. 1, 1, 76. — 2) f. SIDDH. K. 248, b, 11. N. pr. eines Flusses RV. 4, 30, 18. 5, 53, 9. 10, 64, 9. **सर्षू** (ganz ausnahmsweise auch सर्षु) N. pr. eines Flusses in Oude UGĒVAL. LIA. 1, 34. 56. MBh. 1, 6455. 2, 374. 795. 3, 8048. 14230. 6, 326 (VP. 182). 13, 7288. HARIV. 9506. 12825. R. 1, 5, 5. 11, 14. 24, 10. 26, 9 (27, 8 GORR.). 2, 32, 37. 36, 19 (20. 23 GORR.). 49, 15. 63, 19. 33. 3, 22, 28. 4, 27, 12. 40, 19. 44, 52. RAH. 8, 94. 13, 63. 14, 30. 15, 100. VARĀH. BRH. S. 3, 65. 16, 16. PRAJĀÇĪTTEND. 11, b, 6. Verz. d. Oxf. H. 10, a, N. 1 (lies सर्षु). 149, a, 38. BRĀG. P. 5, 19, 18. 10, 79, 9. 10. ँट RAH. 9, 16. dieses N. pr. einer Oertlichkeit Verz. d. Oxf. H. 339, b, 13. häufig falschlich शरषु geschrieben. — Vgl. सारव.

सर्षक (wie eben) adj. zur Erklärung von सल्लूक sich bewegend Na. 6, 2.

सर्ष UGĒVAL. zu URĀDIS. 1, 108. 1) adj. (f. ञ्) = स्रसु TRĀK. 3, 3, 410. a) gerade (nicht krumm) H. an. 3, 690. MED. I. 142. VIÇVA bei UGĒVAL. **सर्षि** RĪĒA-TAR. 3, 399. शुनः पुच्छम् Spr. (II) 5377. **सुसर्षवन्शशलाका** GOL. GOLAB. 1. Blick Spr. (II) 1166. 7260. gerade so v. a. ausgestreckt **कर** KATHĀS. 73, 377. **सर्षाकुलिशोभिन्** RĪĒA-TAR. 1, 253. **कालभुङ्ग** Verz. d. Oxf. H. 138, b, 14. Vgl. u. कौस्तुभ 2). — b) richtig, correct: **कविता** (vielleicht fehlerhaft für सर्षा) Spr. (II) 5716. Verz. d. Oxf. H. 110, a, 19. Comm. zu TS. PRĀT. 8, 13. 9, 1. 14, 4. — c) ehrlich, schlicht AK. 3, 1, 8. H. 376. H. an. MED. HALĀ. 2, 230. VIÇVA a. a. O. प्रयसु Spr. (II) 283. Freund 3176. ञन 3544. 7110. MĀLATĪ. 38, 1. **कौकिल** Spr. (II) 6124. **सर्षाशय** adj. 7280. KATHĀS. 32, 5. 61, 203. 71, 165. **निसर्षसर्षात्मन्** adj. RĪĒA-TAR. 1, 232. — a) c) Spr. (II) 3564. 5300. 6811. PĀNĒAT. III, 69. — d) = विगीत ŚĪRASVATĪBHIDHĀNA im ÇKDa. — 2) m. a) proparox. eine Pinus-Art (= पूतिकाष्ठ P. longifolia) Schol. zu ÇĀTR. 2, 14. AK. 2, 4, 2, 40. TRĀK. 2, 4, 16. 6, 37. H. an. MED. HALĀ. 5, 26. VIÇVA a. a. O. RATNAM. 144. MBh. 3, 11575. 8, 3854. 12, 5837. 13, 635. 6369. HARIV. 8264. R. 2, 91, 48. 4, 44, 55. 5, 9, 7. 16, 53. 17, 15. SUÇR. 2, 38, 10. Journ. of the Am. Or. S. 6, 558. MEGH. 54. RAH. 4, 75. KUMĀRAS. 1, 9. BRĀG. P. 4, 6, 14. 8, 2, 12. 7, 14. PĀNĒAR. 1, 7, 28. zugleich in der Bed. ehrlich Spr. (II) 6895. — b) Feuer. — c) ein Buddha DEAR. im ÇKDa. — d) Pavo bicalcaratus WILSON ohne Angabe einer Aut. — 3) f. ञ् a) eine Art Convolvulus (त्रिवृता) AK. 2, 4, 2, 26. = सर्ष Pinus longifolia SUÇR. 1, 131, 19. 146, 3. 2, 130, 5. 379, 12. — b) N. pr. eines Flusses BRĀNĪPĀ. im ÇKDa. — 4) n. a) das Harz des Sarala-Baumes R. 2, 76, 16. SUÇR. 1, 133, 11. 183, 15. 2, 87, 19. 94, 20. 138, 1. 364, 16. KĀRAKA 3, 7. — b) eine best. hohe Zahl (bei den Buddhisten) VJUTP. 182. MĒl. asiat. 4, 639. — Häufig शरष geschrieben.

सर्षलव n. nom. abstr. zu सर्ष 1) a) Verz. d. Oxf. H. 155, b, 22. 29. **सर्षलव** m. das Harz des Sarala-Baumes AK. 2, 6, 8, 30. TRĀK. 2, 6, 37. H. 648.

सर्षलस्यन्द m. dass. RĪĒA-TAR. 3, 226.

सर्षलङ्ग m. dass. RĪĀN. im ÇKDa.

सर्षलभाष्य n. Titel einer Schrift Verz. d. Oxf. H. 292, b, 30. fg.

सर्षलायु (von सर्ष), ँपते leicht von Statten gehen: प्रथमं यदि कृच्छ्रं भवेत् तदपि स्रिवा धर्माचरणमभ्यस्येत् क्रमात्तदेवात्तिसर्षलायुष्यते Comm. zu BRĀHMADHARMA 2, 14, 8.

सर्षलीकर (सर्षल + 1. कर) gerade machen: वंशं ँक्रियमाणम् Verz. d. Oxf. H. 155, b, 20. Davon nom. abstr. ँकरण 23. fg.

सर्षव 1) m. N. pr. a) eines Mannes, pl. sein Geschlecht SAHSE. K. 186, a, 11. — b) eines Berges: ँपर्वत Verz. d. Oxf. H. 149, a, 21. — 2) n. eine best. hohe Zahl (bei den Buddhisten) VJUTP. 180. MĒl. asiat. 4, 640.

सर्षिम (2. स + र°) adj. strahlend RV. 1, 135, 3.

सर्षट्ट N. pr. einer Oertlichkeit Verz. d. Oxf. H. 338, b, 39.

सर्ष n. UGĒVAL. zu URĀDIS. 4, 188. 1) Trog, Becken, Kimer: त्री सर्षो-सि मधवा सोम्यापाः RV. 5, 29, 8. 6, 17, 11. सर्षो न पूर्वमभितो वर्दसः 7, 103, 7. सर्षो न प्रास्युदरम् 8, 1, 28. 38. त्रीणि सर्षोसि पृथयो डडुद्रे मधुं 7, 10. 45, 24. 9, 54, 2. 97, 52. VĀLAKH. 1, 8. — 2) Wasserbecken, Teich, See AK. 1, 2, 2, 27. H. 1094. MED. S. 43. HALĀ. 3, 58. किं संपुद्गमं सर्षः